

2025-12-17 Nr. NV-2987

VYRIAUSYBĖS IŠVADA Nr.: TAP-25-1464 (2) TAIS-25-15714(3)	DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS BAUDŽIAMOJO KODEKSO 259 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XVP-177 IR LIETUVOS RESPUBLIKOS BAUDŽIAMOJO PROCESO KODEKSO 212 IR 217 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XVP-176“ PROJEKTO (toliau – Nutarimo projektas)		
	Rengėjas	Svarstyta	Siūloma
Pateikimo Seimui terminas <i>Data iš kalendoriaus</i>	<i>Teisingumo ministerija</i>	<i>Pasirenkama</i> ☒ TAP ☐ LRV pasitarimas ☐ LRV posėdis ☐ Nesvarstyta 2025-12-09	<i>Pasirenkama</i> ☐ Svarstyti TAP ☐ Svarstyti LRV pasitarime ☒ Svarstyti LRV posėdyje ☐ Gražinti tobulinti

SPRENDŽIAMA PROBLEMA

Nutarimo projektas parengtas vykdant Ministro Pirmininko pavedimus, įformintus Vyriausybės kanclerio 2025 m. balandžio 11 d. rezoliucijomis Nr. S-1708 ir Nr. S-1709, ir atsižvelgiant į Seimo valdybos 2025 m. balandžio 9 d. sprendimo Nr. SV-S-145 „Dėl įstatymų projektų išvadų“ 2 ir 3 punktus, kuriuose prašoma Vyriausybės pateikti Seimui išvadą dėl Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 259 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-177 ir Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso 212 ir 217 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-176 (toliau kartu – Įstatymų projektai).

Įstatymų projektais siekiama paskatinti narkotikus vartojančius asmenis keisti savo elgesį ir atsisakyti žalingo gyvenimo būdo. Asmenys, kurie tapo įtariamaisiais dėl to, kad narkotines ar psichotropines medžiagas vartojo nedideliais kiekiais, laikė ar kitaip disponavo jomis tik savo reikmėms būtų atleidžiami nuo baudžiamosios atsakomybės, jei jie sutiktų gydytis priklausomybę nuo narkotinių ar psichotropinių medžiagų (esant diagnozuotai priklausomybei) arba sutiktų lankyti ir lankytų teisės aktų nustatyta tvarka rengiamus kursus apie narkotinių ir psichotropinių medžiagų žalą (kai priklausomybė nediagnozuota).

Įstatymų projektus parengė Seimo nariai Agnė Širinskienė, Linas Urmanavičius, Agnė Jakavičiutė-Miliauskienė, Jekaterina Rojaka, Rima Baškienė, Zigmantas Balčytis, Linas Kukuraitis, Saulius Skvernelis, Kęstutis Mažeika.

PROBLEMOS SPRENDIMO PRIEMONĖS

Nutarimo projekte siūloma iš esmės pritarti Įstatymų projektams, tačiau pasiūlyti Seimui jį tobulinti, atsižvelgiant į pateiktas pastabas ir pasiūlymus:

1. BK projektu siūloma įtvirtinti atleidimo nuo baudžiamosios atsakomybės aplinkybė (galimybė priklausomiems nuo narkotinių ar psichotropinių medžiagų asmenims siekti gydymo nuo priklausomybės, o tokios priklausomybės neturintiems asmenims – lankyti teisės aktų nustatyta tvarka rengiamus kursus apie narkotinių ir psichotropinių medžiagų vartojimo žalą), gali nepasiekti savo tikslų dėl ribotų jos taikymo galimybių. BK 259 straipsnį papildant nauja 4 dalimi, atleidimo nuo baudžiamosios atsakomybės aplinkybė negalėtų būti taikoma asmenims, kurie turi priklausomybę, yra pirmą kartą padarę BK 259 straipsnyje „Neteisėtas disponavimas narkotinėmis ar psichotropinėmis medžiagomis be tikslo jas platinti“ numatytas nusikalstamas veikas, bet jau yra buvę patraukti baudžiamojon atsakomybėn už kitus nusikaltimus (pvz. už turtinio pobūdžio) ir yra laikomi teisėtais;

2. BK projektu siūloma BK 259 straipsnyje įtvirtinti nauja 4 dalis yra išankstinė ribojanti sąlyga, kuri nėra susijusi su nepateisintu valstybės suteiktu pasitikėjimu BK 259 straipsnyje įtvirtintas nusikalstamas veikas darančių asmenų atveju, o yra tik į asmens praeityje padarytas klaidas nukreiptas ribojimas, keliantis abejonių dėl jo proporcingumo. Norint įtvirtinti efektyvesnę galimybę pasiekti Įstatymų projektų tikslus, siūlytina tobulinti BK projektu keičiamo 259 straipsnio 4 dalį, numatančią draudimą taikyti atleidimą nuo

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMOS FORMA

baudžiamosios atsakomybės teistiems asmenims, arba Įstatymų projektų aiškinamajame rašte plačiau atskleisti pasirinktos taikymo apimtys pagrįstumą

Be to, aiškinamajame rašte detalizuotinas siūlomas naujų nuostatų taikymo ir vykdymo mechanizmas, o siekiant tinkamai pasirengti siūlomo reglamentavimo įgyvendinimui numatyti vėlesnę Įstatymų projektų įsigaliojimo datą, t. y. 2027 m. sausio 1 d. (buvo siūloma 2026 m. sausio 1 d.).

ĮGYVENDINIMO MECHANIZMAS

Įstatymo projekto nuostatomis įgyvendinti papildomų valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondo lėšų nereikės. Siūloma, kad Įstatymų projektai įsigaliotų nuo 2026 m. sausio 1 d., o Sveikatos apsaugos ir teisingumo ministrai bei Generalinis prokuroras iki 2025 m. gruodžio 31 d. priimtų šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

TEISĖS AKTO PROJEKTO DERINIMAS

Nutarimo projektas derintas su Sveikatos apsaugos ministerija, Generaline prokuratūra ir Nacionaline teismų administracija, kuri pastebėjimų nepateikė. Nutarimo projektas patikslintas, atsižvelgiant į Sveikatos apsaugos ministerijos pasiūlymus ir su ja suderintas. Dėl Generalinės prokuratūros pasiūlymų, nesusijusių su Nutarimo projektu ir Įstatymų projektais, ir Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pasiūlymų, į kuriuos neatsižvelgta suderinus neatsižvelgimo motyvus, teikiama derinimo pažyma.

Į Viešojo valdymo grupės pastabas ir pasiūlymus iš esmės atsižvelgta.

KITI SVARBŪS ASPEKTAI

Nėra

PAŽYMĄ PARENGĖ

Artūras Norkevičius

Viešojo valdymo grupė, vyresnysis patarėjas